

Jos. Novali O. Pr.: Commentarium Cod. Iur. Can. Lib. IV. De Processibus Pars II. et III. (pag. 660) Aug. Taurinorum — Romae ap. M. Marietti. Cijena 50 Lira.

Nazočni komentar obuhvata II. i III. dio IV. knjige Zakonika, t. j. kanone 1999—2141 »De causis beatificationis Servorum Dei et canonisationis Beatorum i kanone 2142—2194 »De modo procedendi in nonnullis expediendis negotiis vel sanctionibus poenalibus applicandis«. Pri izlaganju drži se auktor zakonskog slijeda (ordo legalis). Razlaganje je temeljito, iscrpivo i jasno. Iznosi svagda ranije pravo i osvjetljuje njime propise Zakonika, ističući podjedno razlike. U pogledu beatifikacije i kanonizacije služi se auktor neprekidno djelom Benedikta XIV. o tom predmetu, a uzima u obzir i najnovije odredbe (Motu proprio Pija XI. od 6. Febr. 1930, AAS., XXII., 87) o t. zv. »causae historicae«. Na koncu komentara nalazi se analitičko kazalo sadržaja (str. 638—660).

Ističemo neke točke. Auktor razlikuje na osnovu kan. 2116. § 2. »signa« i miracula« (str. 322 sl.). — Arkiv, o kojemu govori kan. 2142., jest tajni arkiv (str. 431—432)). — Generalni vikar, koji nema posebnog ovlaštenja, ne dolazi pod imenom »Ordinarius« u postupcima, o kojima je govor u III. dijelu IV. knjige Zakonika (str. 409 sl.). — Bilježnik (notarius) potreban je po kan. 2142. ad valorem (str. 423). — Postupci, o kojima je govor u III. dijelu IV. knjige Zakonika, jesu izvansudbeni (upravni) i to prva tri nekazneni (in remotione parochorum inamovibilium, in remotione parochorum amovibilium, in translatione parochorum), a ostala četiri kazneni (contra clericos non residentes, contra clericos concubenarios, contra parochum in adimplendis paroecialibus officiis negligentem, in infligenda suspensione ex informata conscientia (str. 387—389). — U postupcima, o kojima radi III. dio IV. knjige, rok za utok na sv. Stolicu iznosi 10 dana, ukoliko utoku pripada obustavna moć (kan. 2146. § 3.), dok je inače neodređen (str. 449 sl.). — Utoku na sv. Stolicu ne pripada obustavna moć (ni) protiv suspenzije (ex informata conscientia) kao vindikativne kazne (str. 454 sl.). — Prethodna opomena (monitio) nije propisana (ni) za izricanje suspenzije (ex informata conscientia) kao cenzure (str. 611).

Na str. 459. veli auktor: Inamovibiles sunt omnes quasiparociae«, što je očiti lapsus calami, jer Zakonik u kan. 452. § 2. izriječno kaže: »Quasiparociae sunt omnes amovibiles«. — Pri tumačenju kan. 1429. veli auktor (str. 517) da se penzija ne može ustanoviti »in certa quantitate« već samo »in certa quota« prihoda. Za to nema nikakvog oslona u Zakoniku, jer ovaj samo zabranjuje, da (kod župa) penzija premaši trećinu prihoda. — Odredbu kan. 2101 proteže auktor (str. 251) i na mučenike, što nije ispravno, jer Zakonik (kan. 2104) propisuje istraživanje o herojičkim krepostima samo kod ispovjednika a ne i kod mučenika, kako je to izjavio i Odbor za aut. tumačenje kanon. Zakonika dne 20. jula 1932. (AAS., XXIV., 314).

Dr. I. A. Ruspini.

Petrelli Fr. Nazavenus: Annus mystico-augustinianus. 2 vol. in 32°, Taurini-Romae 1932., pag. XX—436, 438. Lir. 12.— Casa editrice Marietti.

Ova su dva svešćića još odjek proteklog Augustinovog jubileja. Za svaki je dan u godini složio autor iz velikog broja Augustinovitih djela po

jedan kratki vijenac (oratio, lectio, proventus, sententia), kojim će ga po-božni redovnik ili drugi koji mistični poklonik ukrasiti i okititi. Sami citati iz bogate Augustinove riznice.

Nanizane misli i citati teku u glavnom prema redosljedu crkvene godine. Mogu mnogo pridonijeti jačem i dubljem poznavanju sv. Augu-stina kao učitelja mističkog života. S uspjehom će je zato upotrebiti ne samo redovni nego i svjetovni kler. — Format je prikladan, papir fin, a tisak ugodan. Preporučujem.

A. Ž.

Ivančan dr. Ljudevit: Čazmanski Kaptol (1232.—1932.). Prigodom njegove 700 godišnjice. »Croatia Sacra« 1932., Zagreb, Tisak Nadbiskupske tiskare. 8°. Str. 149.

Ugledni naš domaći crkveni historik pribrao je u ovoj monografiji s velikom akribijom historijske podatke o osnutku i djelovanju čazmanskog stolnog Kaptola, koji je prošle godine dostojno proslavio svoju 700 godišnjicu osnutka i opstanka. Kroz to vrijeme dao je ovaj zbor mnogo vrlo zaslužnih muževa ne samo u redovima našeg višeg klera, nego i mnogo istaknutih kulturnih i prosvjetnih radnika u našem narodnom životu. Povijest ove crkvene korporacije imade i svoj snažni apologetski momenat za obranu i zasluge katoličke Crkve i njezinog blagotvornog djelovanja kod nas. Djelo služi kao dragocjen prilog za izučavanje ne samo naše domaće crkvene nego i narodne povijesti. Preporučujemo ga stoga najtoplije za studij domaće crkvene i svjetovne povijesti.

Dr. J. O.

Stjepčević Ivo: Prevlaka, historijska rasprava. Preštampano iz »Bogoslovske Smotre« br. 3. god. 1930., Zagreb, Tisak Nadbiskupske tiskare 1930. 8°, str. 73.

Monografija osvjetljuje na osnovu dosad neobjelodanjenih vrela pitanje osnutka i porušenja manastira i crkve sv. Mihovila Arkandela na Prevlaci u Boki Kotorskoj. Ovo je pitanje bilo predmetom mnogih polemika i rasprava, ali još uvijek nije definitivno potpuno riješeno. Ipak historijska vrela, koja objelodanjuje pisac u ovoj monografiji, unose znatno više svijetla u ovo pitanje, nego li je to bilo do sada. Ujedno nam usput ovo djelo osvjetljuje političke, socijalne i kulturne prilike onoga doba, naročito 15. i 16. vijeka. Stoga ova historijska radnja imade svoju veliku vrijednost kako za našu partikularnu crkvenu povijest, tako i za domaću našu svjetovnu povijest. Toplo preporučujemo.

Dr. J. O.

Glumac dr. Dušan, docent: **Socijalni položaj žene kod starih Jevreja.** Beograd, štamparija »Privrednik«, Knez Mihajlova br. 3. g. 1930. 8°, str. 68.

Pisac, po zvanju docent bogoslovnog fakulteta beogradskog univerziteta, raspravlja u ovoj monografiji o rečenom tematu sa raznih stajališta, nastojeći da poda zaokružen pogled na život i položaj žene u ljudskom društvu kod Izraelaca u Starom Zavjetu. Svoju je studiju razdjelio u ova poglavlja: Žena u porodici i u društvu, preljuba, žena u kući, žena u društvu, odelo i uljepšavanje, odnos prema religiji, da li je bilo sveštenica, žena kao proročica, zavetovanje žena, zaključak, Zusammenfassung. Po